

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 361. Usque Ad Annum 395

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1758

VD18 90117786

§. 24. S. Basilii Discretionem calumniantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66032)

Sæculum IV. *dubito, quin sponte cum infirmis infirmis*
A. C. 370. *tur, ut eos lucri faciat. Deum laudem*
fratres nostri, qui Cappadociæ tantum
Episcopum dedit. Dic eis, quod ego ipse
hæc scribam, ut eo, quo par est, affectu pro-
sequantur Patrem suum, & Ecclesiarum
pacem conservent.

§. XXIV.

S. Basilii discretionem calumniantur.

Basil. ep. **I**lla S. Basilii facilitas, quam S. Athanasius quibusdam scandalo fuisse ait, vix
 203. 204. *rosimiliter est modus, quo de Divinitate*
Sancti Spiritus loquebatur; nam contentus
erat, si Macedoniani, qui Ecclesiæ reconciliari
cupiebant, fidem Nicænam confiterentur, & declarent, se non credere
Spiritum S. esse Creaturam, non autem
urgebat, ut expresse dicerent, esse Deum.
Ipse S. Basilius in Scriptis suis, & sermonibus
publicis ab ipsa voce, Deus, abstinere
nebat, quamvis vocibus æquivalentibus
uteretur, atque ejus Divinitatem argumentis
invictis probaret; () hanc agendi*

(*) Hæc S. Basilii agendi ratio non multum abhorret a modo, quo S. Pontifex Honorius Monothelitarum ætate usus est. Certe S. Basilii moderatio, cum de Spiritu S. Divinitate loqueretur, notatu digna est, non minus ac illa conspiratio cum S. Gregorio Nazianzeno. S. Basilius clari

di rationem temporis circumstantiæ po-
 stulabant; sciebat hæreticos sub Valen-
 tis auctoritate occasione inhiare, ut Epis-
 copos, qui majori fervore veritatem de-
 fendebant, seque omnium primum, e suis
 Ecclesiis pellerent, atque Ecclesiam Ori-
 entis ubique divisionibus, & tumultu tur-
 bari, itaque Religioni optime consultum
 iri existimabat, si pax servaretur, & erga
 debiliores omni conniventia, quæ salva
 Religione possibilis esset, uteretur; spe-
 rabat vero illos ipsos post unionem ma-
 jus a Deo lumen per communicationem
 cum Catholicis, & amicam veritatis dis-
 quisitionem accepturos. Ita S. Grego-
 rius amici sui facta defendit, qui & ipse
 in duabus epistolis ad Presbyteros Tar-
 senses mentem suam explicat.

T 4

Nihil-

verbis non edicebat, S. Spiritum esse Deum, at
 nihilominus id ipsum argumentis solide demon-
 strabat, & verbis aliis explicabat. Hac innoxia
 calliditate ideo utendum sibi arbitrabatur, ne,
 cum esset Episcopus, Hæreticis ansam præberet
 ipsum deponendi, & sic ipsius Ecclesia Bono Pa-
 store privaretur, econtra S. Gregorius Nazianze-
 nus, qui nulli præerat Ecclesiæ, aperte Deum con-
 fitebatur. Ita inter ambos convenerat. Nemo
 dicat, S. Basilium ignaviter cessisse, nam aliunde
 constat, qua fortitudine vir fuerit, & quam ab
 omni ambitu alienus. Hoc etiam Anonymi I. de
 S. Basilio iudicium est.

Sæculum IV.

A. C. 370.

epist. 203.
204.ep. 141. p.
934.Greg. or.
20. p. 365.Greg. ep.
26.

Nihilominus in scriptis quoque publicis S. Basilius S. Spiritum Deum dixerat, nempe quando id crediderat profuturum, sicut exprefferat in sua epistola ad Ecclesiam Cæsariensem circa annum 363. scripta. Semper etiam idem fatebatur in privatis colloquiis, præsertim cum S. Gregorio Nazianzeno, cui, eodem Gregorio teste, protestatus est, velle se, ut a Spiritu Sancto deseratur, nisi cum Patre & Filio consubstantialem adoraret. Imo convenerat inter eos, ut, dum Basilius hac cautione uteretur, Gregorius interrim, qui minus persecutioni erat expositus, hanc veritatem palam prædicaret. Cum aliquando S. Gregorius cum quibusdam suis, & Basilius amicis mensæ affideret, & sermo de S. Basilio incidisset, omnibus de eo cum admiratione loquentibus, & ambos amicos laudantibus, ex affidentibus quisquam Monachus exclamavit: *adulatores estis! omnia, si ita vultis in his duobus laudate, pace mea feceritis, at, quod rei caput est, nempe fides, in hac materia nec Basilius, nec Gregorius laude digni sunt; hanc enim alter suis sermonibus, alter silentio prodidit. Unde tu ista habes,* inquit Gregorius: *vir temerarie!* respondit Monachus: *a celebratione festi Martyris Euphicii redeo, ibi Magnum Basilius audivi de Divinitate Patris, & Filii mirifice perorantem,* sed

sed ubi rerum ordo poposcisset de Spiritu Sæculum IV.
A. C. 370.
Sancto dicere, siluit; subjunxitque, Gre-
gorium intuens: quare tu vero clare Di-
vinatatem Spiritus S. fateris, sicut in illo,
cujus recordor, conventu fassus es, Basilii
autem obscure, melior Politicus, quam
Christianus? hoc ideo fit, respondit Gre-
gorius: ego homo sum obscuræ famæ, &
paucis notus, hinc sermones mei nullum
Ecclesiæ periculum creant; Basilii &
sua virtute, & Ecclesiæ suæ splendore ful-
get, quæcunque dixerit, omnium ore de-
inde promulgantur. Sunt, qui ei insidias
struant; nempe hæretici percuperent eum
in verbis capere, ut prensata occasione sua
Ecclesia deturbent virum, ferme unicam,
quæ nobis supersit, Episcoporum gemmam.
Præstat igitur tempestati ad tempus cede-
re, & Divinitatem Spiritus S. aliis ver-
bis exprimere. Veritas sensu potius, quam
vocibus constat. Quidquid autem S. Gre-
gorius Nazianzenus diceret, tanta in ver-
bis cautio non probabatur. Is deinde hoc
colloquium S. Basilio narravit, qui respon-
dit: si fratribus nostris necdum persuade- Basil.ep.33.
ri potuit, qualis fides mea sit, non ultra
babeo, quod respondeam; nam quomodo per
brevem epistolam fidem faciam his, qui
tanto tempore, quid credam, non agnove-
runt? brevi, Deo dante, calumniæ factis
resellentur, hæc jam enim est rerum facies,
ut paulo post Ecclesia nostra, & patria pro

Sæculum IV. *veritatis defensione ejici speremus; fort
 A. C. 370. etiam bis pejora experiemur; si aute
 eorum, quæ ominamur, nihil evenit
 verumtamen Jesu Christi tribunal no
 longe aberit.*

§. XXV.

Concilium Antiochenum.

Sup. §. 18. Dorothei Diaconi profectio, quem S. Ba
 filius, communicato cum S. Meletio
 & S. Athanasio consilio, in Occidentem
 miserat, nullum aliud emolumenti genu
 tulit, quam Epistolas, quarum Sabinus
 Ecclesiæ Mediolanensis Diaconus, bap
Bas. ep. 324. lus fuit. Quasdam S. Basilio a S. Va
 leriano, Episcopo Aquilejensi scriptas re
 didit. Idem Antiochiam attulit Episto
 lam Concilii Romani, quod nonaginta
*Sup. §. 19.
 to. 2. Conc.
 p. 892.* tres Episcopi contra Auxentium egerant.
 huic Epistolæ juncta sunt tria excerpta
 Decretorum ejusdem Concilii, quæ de
 dem Trinitatis explicant, id est, divinita
 tem Verbi contra Arianos, Semi-Arianos
 & Marcellum Ancyranum; Divinitatem
 S. Spiritus contra Macedonianos, & fiden
 Incarnationis contra Apollinarem; nul
 lus tamen istorum hæreticorum nomine
 batur. Hæc Epistola recepta, & appro
 bata est a tota Ecclesia Orientali in Con
 cilio Antiocheno centum quadraginta
 sex Episcoporum, qui nomine suo appo
 sito fidem Concilii Romani confirmarunt.